

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

06.01.2021 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

[БНТ](#)

✓ НАП отчете над 700 милиона лева повече събрани средства през 2020 година

С над 1 милиард и 100 млн. лв. повече са постъпленията в НАП за 2020 спрямо предходната година, като събраните средства са с над 700 милиона лева над планираните. Това отчетоха от приходната агенция.

Фискална дисциплина и данъчна солидарност са причината за високата събираемост, обясняват от НАП. Според бизнеса това се дължи на изсветляване на икономиката, високия растеж преди кризата и запазване на ниските данъчни ставки. Резултатът:

Близо 25 милиарда лева са постъпленията в Националната агенция за приходите. От тях само данъчните приходи възлизат на 14 млрд. лв.

Въпреки епидемията, бизнесът и гражданите са внасяли добросъвестно данъците и осигуровките, отчитат от приходната агенция.

"Виждаме една изключителна, така да я нарека, данъчна солидарност, защото човек би допуснал, че в условията на криза, на несигурност, отлагането на данъчните плащания ще е първото нещо, което да направи един бизнес. Всъщност това не е така. Нито бизнесът, нито гражданите са отлагали данъчните си плащания и виждаме една безпрецедентна данъчна солидарност, която показва едно желание за спазване на правилата", заяви Росен Бъчваров, комуникационен директор на НАП.

Не са се оправдали и апокалиптичните прогнози за срив на икономиката.

"Не всички бизнеси пострадаха, пряко и директно, от ковид епидемията. Независимо от това, че някои от тях бяха сериозно и дълбоко засегнати, то други, като например онлайн търговията, някои специфични други видове бизнеси, преживяха подем", допълни Бъчваров.

През 2020 година данъчните постъпления възлизат на общо 14 млрд. лв., като най-голям дял се пада на осигурителните вноски и ДДС. Наблюдава се ръст на приходите и от корпоративния данък.

"При кризисна година, година в която БВП спада и в която няма промяна в данъчните ставки, самият факт, че отчитаме повишаване на събираемостта, означава, че икономиката изсветлява", коментира Добрин Иванов, изпълнителен директор на Асоциация на индустриалния капитал.

Бизнесът предупреди, че позитивните резултати не отразяват реалната икономика.

"Повишаването на приходите от корпоративния данък през 2020 г. се дължат на високите печалби от 2019-а. Както и авансовите вноски, които са правени през 2020 г. Те се определят на база на печалбата от 2019-а. Този ефект няма да бъде наблюдаван през 2021 г., тъй като печалбите липсват", допълни Добрин Иванов.

А ръстът на приходите от ДДС и подоходните данъци обяснява така.

"Приходите от данъците върху доходите на физически лица също се повишават като абсолютен размер. Тук трябва да отчетем ръста на средната работна заплата за страната, която продължаваше да расте, въпреки кризата. И повишаване приходите от ДДС. Той пък се дължи на повишеното потребление, тъй като кризата беше основно в сектора на износа и производството, потреблението продължи своя ръст".

Като цяло се запазва се тенденцията за ръст на постъпленията в хазната, който за миналата година е около 5% спрямо предходната.

От ведомството на Кирил Ананиев очакват дефицитът за 2020-а да бъде 3,6 млрд. лв., вместо записаните в държавния бюджет 5,2 млрд., т.е значително по-малко за изминалата трудна за бизнеса година.

За повече информация вижте [видеото](#).

БНР

✓ Кабинетът определя концесията на морски плажове

На днешното си заседание правителството трябва да определи концесията на 6 морски плажа. Ще бъдат разгледани и отчети относно концесията на ски зона - Банско и извори за минерална вода.

Министрите планират да приемат, че държавата има „основен интерес“ при провеждането на обществени поръчки и сключването на договори за ремонт и поддръжка на част от летателната техника на военновъздушните сили.

Заедно с това кабинетът ще разгледа проект на Средносрочна програма за помощ за развитие и хуманитарни помощ.

✓ Бойко Борисов: В началото на 2022 г. магистрала „Хемус“ ще стигне до Велико Търново

В началото на 2022 година магистрала „Хемус“ ще стигне до Велико Търново. Това заяви при проверка на участъците премиерът Бойко Борисов.

Строителството на магистрала "Хемус" върви с бързи темпове.

До началото на идната година ще е готова, коментира във Велико Търново премиерът Бойко Борисов:

"В момента се търгуват лотовете до Търново - Русе. Пътният възел, предпроектното проучване е готово. 10-12 януари ще се гледа между Горна Оряховица и Търново, за да може да дойде на магистралата. Догодина по това време ще е готово".

За организацията на процеса по ваксиниране Бойко Борисов заяви:

"Ваксините, хората на първа линия, които са медицинските ни работници, след това учителите, едновременно по старческите домове и аз се надявам, че всичко това ще стане бързо".

По време на обиколка с хеликоптер по трасето между Боаза и Велико Търново Борисов изтъкна, че са инвестирани над 2 милиарда лева в изграждането на магистрала „Хемус“ през четирите години от мандата на кабинета.

Министърът на финансите Кирил Ананиев, който беше с него по време на обиколката, коментира, че България е завършила 2020-а с три процента дефицит от brutния вътрешен продукт, което е най-ниската стойност в Европа.

Заедно с образователния министър Красимир Вълчев премиерът посети училища във Велико Търново, за да провери организацията на образователния процес след връщането на учениците от 1-ви до 4-ти клас в присъствено обучение.

✓ Очаква се Европейската агенция по лекарствата да одобри втора ваксина срещу Covid-19

Днес се очаква Европейската агенция по лекарствата да одобри втора ваксина в ЕС срещу Covid-19 - на американската компания „Модерна“ след тази на „Пфайзер“ и „Бионтех“ миналия месец.

В редица държави, където вече започна ваксинация на населението срещу коронавируса, отново затягат мерките с цел по-бързото спиране на разпространението на заразата.

В Италия до 15 януари са удължава общонационалната карантина. Дотогава остава в сила и забраната за придвижване между 20-те области, освен по работа и здравословни или други неотложни причини. Началото на присъствените учебни занятия за големите класове, които от октомври са на дистанционна форма на обучение, се отлага от 7 за 11 януари.

Магазини и заведения ще работят до 18 ч, вечерният час от 22 до 5 сутринта остава в сила.

Германия също удължи до 31 януари противоепидемичните мерки, които ще бъдат и допълнително затегнати. Ще се изискват два теста за влизането от определяни като рискови страни - единият при самото пристигане, а вторият след 5 дни карантина. Ако и двата са отрицателни - карантината отпада.

Страната регистрира днес нови 21 237 случая на заразяване с коронавирус за едно денонощие. Общо те са над 1,8 млн.

Случаите на коронавирус в САЩ са вече над 21 000 000, показват данните на университета „Джонс Хопкинс“.

Съединените щати са на първо място по брой на заразените с коронавирус и по брой на смъртните случаи от коронавирус в света. Американските власти съобщиха, че на територията на три щата - Калифорния, Колорадо и Флорида, са регистрирани случаи на заразяване и с новия щам, който се появи първоначално във Великобритания.

Повече от 30 страни са започнали ваксинирането срещу Covid-19 на най-рисковите групи от населението, посочи генералният директор на Световната здравна организация Тедрос Гебрейесус.

"Призовавам всички правителства да работят заедно и да спазват ангажиментите си за равномерно разпределение (на ваксините) в световен мащаб, а всички фармацевтични компании да увеличат предлагането възможно най-бързо и да участват пълноценно в механизма Ковакс за справедлив достъп до ваксина срещу Covid-19 за държавите с ниски и средни доходи", призова генералният директор на СЗО.

У нас за изминалото денонощие срещу коронавируса са се ваксинирали 709 души.

✓ ЕЦБ: България и Хърватия трябва да направят значителен прогрес в качеството на институциите и управлението

България и Хърватия трябва да направят значителен прогрес в качеството на институциите и управлението. Това е записано в публикация на Европейската централна банка, посветена на двете държави, които миналата година се присъединиха към валутно - курсовия механизъм ERM II, известен у нас като „чакалнята за еврозоната“.

София и Загреб имат много голям прогрес в овладяването на макроикономическите дисбаланси, но все още трябва да направят значителни стъпки по посока по-добри институции и управление. Това е заключението в публикация на Европейската централна банка, в която се изследват ползите от членството в ERM-2 - валутно-курсевият механизъм,

който е задължително условие преди въвеждането на еврото. Според експертите от Франкфурт, именно тази крачка е решаваща, за да се даде зелена светлина за въвеждането на еврото в България и Хърватия, особено в условията на пандемия от Covid-19, която има сериозни преки отражения върху икономическия живот и може да доведе до различни отклонения.

Анализаторите правят цялостен преглед на историята на страните, които са били в така наречената "чакалня" за Евророната и правят заключението, че валутно-курсният режим е бил ползотворен за всяка една от тях. Посочва се също така, че София и Загреб имат споразумения, в които е записан стандартният диапазон на отклонение на валутния курс на местната валута спрямо еврото, но е дебело подчертано, че има постигнато съгласие България да въведе еврото при настоящия курс на лева към единната валута, какъвто е той според Валутния борд. Именно на Борда се обръща внимание в публикацията, като е представена историята от въвеждането му и обвързването на лева първо с германската марка, а след това и преминаването към еврото като единна валута на страните от Евророната.

Също така от ЕЦБ обръщат внимание на важноста да не се допуска промяната на валутата след въвеждането на еврото да бъде причина за рязко повишаване на цените, от което биха могли да се възползват някои бизнеси. Конкретна дата за присъединяването на България и Хърватия към Евророната не е упомената, но българският гуверньор Димитър Радев нееднократно е подчертавал, че е напълно обозримо това да се случи през 2024-та година, дори и при последиците, които Covid-кризата нанася върху икономиката ни.

В евроната се отчита минимално ускорение при отпускането на частни кредити в банковата система, отчитат от Европейската централна банка. Прави впечатление, че има извесен курс на „втърдяване“ на условията за получаване на заем. Кредитите за нефинансовите компании и за домакинствата бележат ръст с 4,7 на сто на годишна основа през ноември, което е с една десета от пункта повече от октомври, а лихвите са останали на исторически ниско равнище, допълват от Франкфурт.

Investor.bg

✓ Властите готвят протокол за провеждане на изборите в условия на пандемия

Президентът започна консултации за мерките за провеждането на безопасен за здравето изборен процес

Здравните власти подготвят протокол за провеждане на изборите в пандемична ситуация. Това каза здравният министър проф. Костадин Ангелов на среща при президента Румен Радев на "Дондуков" 2 в рамките на консултации за провеждане на безопасни за здравето на гражданите парламентарни избори.

Когато разберем точната дата на изборите, ще детайлизираме този протокол, каза министърът. И посочи, че здравните власти се готвят за избори на неофициално съобщената от президента дата 28 март. По думите му няма как да се предвиди ситуацията към края на март.

Протоколът ще бъде актуализиран в движение, каза здравният министър.

Държавният глава заяви, че иска да се изяснят медицинските аспекти и как се очаква да се развива пандемията по месеци. Като президент за мен е изключително важно да се гарантира както конституционното право на вот на всеки българин, така и здравната му сигурност, посочи Румен Радев. Пандемията от COVID-19 засегна всички сфери на обществено-политическия живот. Но трябва да се научим да живеем с коронавируса, включително провеждането на избори, а това е предизвикателство за всяка власт, каза в началото на срещата президентът.

Ситуацията изисква да действаме отговорно и да преведем народа през това, което се случва успешно, коментира на свой ред министърът на здравеопазването. И обясни, че протоколът трябва да има два акцента – как гласуват българските граждани безопасно и как се гарантира конституционното право на всеки българин, включително и на гражданите, които са в изолация, тоест с позитивни тестове и под карантина, контактните от първи ред. Другото нещо е как се гарантира безопасността на всички служители, които са ангажирани с провеждането на изборите и по-специално членовете на секционните комисии.

Главният държавен здравен инспектор доц. Ангел Кунчев заяви, че е притеснително наличието на два нови щам на вируса - във Великобритания и Южна Африка. Според него празниците ще повишат заболяемостта, но има и много положителни тенденции по отношение на спад на заразените и спад на смъртността у нас заради коронавируса.

Кунчев обясни, че мерките ще включват ползване на лични предпазни средства, дезинфекция, да няма струпване на хора. За хора под карантина също ще има вариант да упражнят правото си на глас - по списък или с временно сваляне на карантината. Едно от предложенията е за час-два да се премахва карантината на хората, поставени в изолация, за да гласуват. За тях ще има изградени и отделни секции. Има варианти и за гласуване по списъци на карантинирани лица, стана ясно на срещата.

До началото на февруари България ще е получила над 100 хиляди дози от ваксината на Pfizer, която ще стигне за около 50 хиляди души, каза още Костадин Ангелов.

Първата доставка беше от 9750 дози, последната доставка е над 25 хиляди. Около 11 януари се очакват още 35 хиляди дози. А в края на този или началото на следващия месец – още 35 хиляди дози.

Страната ни очаква и договора с Moderna, по който трябва да получим около 500 хиляди ваксини. По договора с AstraZeneca ще получим няколко милиона ваксини, с които ще започнем масовата имунизация, каза още Ангелов.

Относно това дали ще се разхлабват мерките, ще се решава към средата на този месец.

Датата на изборите се насрочва с указ 60 дни преди провеждането им, а според Конституцията вотът не може да се проведе по-късно от два месеца след края на мандата на Народното събрание, или това трябва да се случи до края на месец май.

✓ К. Ананиев: Бюджет 2021 е ориентиран към общините

След 14 януари ще е ясно как ще се завърнат учениците от големите класове в класните стаи

Един от приоритетите в бюджета за тази година са общините, коментира финансовият министър Кирил Ананиев. Той придружи премиера Бойко Борисов по време на посещение във Велико Търново. Коментарите бяха излъчени в профила на премиера във Facebook.

"За първи път общините получават толкова голямо допълнително финансиране в размер на 730 млн. лева", заяви Ананиев и допълни, че това означава подобряване на услугите, които се предоставят на гражданите.

Във Велико Търново Бойко Борисов посети СУ "Емилиян Станев". Министърът на образованието Красимир Вълчев, който беше част от делегацията, коментира, че в рамките на следващата седмица, след 14 януари, ще стане ясно как ще се завърнат големите ученици в класните стаи. Всичко ще зависи от развитието на заболяемостта от коронавирус в страната.

Бойко Борисов обясни още, че се подготвя медицински протокол за провеждането на изборите на посочената от президента Румен Радев дата - 28 март.

Няма човек, който да може даде прогноза за възстановяването на света от коронавируса в медицински аспект, каза още премиерът и заяви, че вече определената дата за изборите не може да бъде променяна с мотива, че няма яснота какво ще се случи с развитието на пандемията през март.

"Икономическата и финансовата прогноза е за октомври светът да започне да се възстановява", допълни той.

Преди визитата си във Велико Търново премиерът, придружен от зам.-министъра на регионалното развитие Николай Нанков и финансовия министър Кирил Ананиев, облетя строящия се участък от АМ "Хемус" в района между Боаза и Велико Търново. За строителството на тази магистрала в последните четири години са отпуснати 2,2 млрд. лева, уточни още Борисов, цитиран от пресслужбата на Министерския съвет.

✓ 720 проекта на туроператори са финансирани с 10 млн. лева

Туристическите агенти получиха помощ от 51 лв. до 371 хил. лв. в зависимост от декларирания им оборот

Министерството на туризма приключи с изплащането на 10 млн. лв. в подкрепа на предприятия, регистрирани по Закона за туризма като туроператор или туристически агент, за преодоляване на икономическите последици от COVID-19 по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.

Ведомството отчита засилен интерес от страна на туроператорите и туристическите агенти в страната по проекти по процедурата, която се проведе в края на декември.

Министерството на туризма [одобри за финансиране 720 проектни предложения](#) по процедурата за туроператорите и туристическите агенти по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 -2020 г.

След приключване работата на оценителната комисия за разглеждане Министерството на туризма сключи административни договори с предложените за финансиране участници по процедурата и стартираха плащания по тях.

Средствата представляват около 1% от оборотите на компаниите през 2019 г., като туроператорите и туристическите агенти получиха помощ от 51 лв. до 371 000 лв. в зависимост от декларирания им оборот, посочват от ведомството.

Министерството на туризма стана директен бенефициент по програмата за европейско финансиране. След проведени срещи и преговори с браншовите организации и Министерство на икономиката бе подписано споразумение за предоставяне на европейско финансиране в подкрепа на туристическия бранш.

Средствата следва да бъдат използвани за покриване на текущите нужди на кандидатите и извършване на разходи за оперативен капитал, чиято стойност се калкулира в стойността на предоставяната туроператорска/туристическа агентска услуга.

От бранша очакваха финансирането, но по техни сметки необходимата сума за ликвидност и разплащане у [55 млн. лева](#).

[В. Монитор](#)

✓ НЗОК даде 37% от парите за пандемията на София

Касата отпусна близо 48 млн. лв. за незаплатена дейност през 2015-а и 2016-а

37,08% от средствата, които НЗОК отпусна за борбата с пандемията, са налети в столични лечебни заведения. От всички 278 511 750 лв, които Здравната каса е раздала по Методика за работа при неблагоприятни условия по повод на обявена епидемична обстановка, Регионалната здравна каса в София е получила 103 275 561 лв. Това показва отчетът на НЗОК за 2020 г.

В Пловдив са отишли пък над 26 млн. лв, във Варна – над 21 милиона. В дъното на таблицата са градове като Монтана, Разград, Силистра и Габрово. Там сумите за същия период са под 3 млн. лева.

Близо 13 млн. лв. от раздадените средства за отишли за бонуси за джипитата, медсестрите и специалистите в триажите към ДКЦТ-ата. От тях 9 136 000 лв са за общопрактикуващите лекари на първа линия, които получиха по 1000 лв. за ноември и декември. С 2 194 560 лв. пък са били финансирани професионалисти по здравни грижи, които работят при личните лекари. Те също получиха по 360 лв. за ноември и декември. Касата е превела и 1 590 000 лв., за триажните центрове на ДКЦТ-ата. Всеки център получава по 30 000 лв. на месец.

По механизма са отпуснати още 265 591 190 лв. От тях за първичната медицинска помощ (ПМП) са насочни 10 968 709 лв., за специализираната извънболнична медицинска помощ (СИМП) – 30 020 476 лв., за дентална помощ (ДП) – 51 313 521 лв., за медико-диагностична дейност (МДД) – 12 008 117 лв. , а за болнична медицинска помощ (БМП) – 161 280 368 лв.

Касата е раздала и 3 151 221 483 лв. за здравноосигурителни плащания за медицинска и дентална помощ на договорните си партньори. Най-много са отишли за болнична медицинска помощ (БМП) – 2 262 218 191 лв. а най-малко за медико-диагностична дейност (МДД) – 109 801 873 лв. В бюджета на касата за първичната медицинска помощ (ПИМП) са отишли 281 434 237 лв., за специализираната извънболнична медицинска помощ (СИМП) – 281 869 998 лв., а за дентална помощ (ДП) – 215 897 184 лв.

С бюджета на НЗОК за 2020-а са дадени и 47 888 344.68 лв. за незаплатена дейност в болничната медицинска помощ, извършена през 2015 г. и 2016 г.. Сумата покрива повече от половината неизплатени дейности, които са установени след проверка от контролните органи на институцията съгласно сключените споразумения с лечебните заведения за болнична медицинска помощ. Те възлизат на 70 452 513 лв. „През тази година НЗОК ще продължи да заплаща утвърдените от Надзорния съвет средства за незаплатени дейности от 2015 г. и 2016 г. на сключилите споразумения с касата лечебни заведения.“, посочват от Касата.

✓ Радев ще участва в ритуала по освещаване на бойните знамена

На 06 януари, сряда, държавният глава и върховен главнокомандващ на Въоръжените сили Румен Радев ще участва в церемонията по освещаване на бойните знамена и знамената светини на Българската армия, съобщиха от президентството.

Ритуалът ще се състои от 11.00 часа на пл. „Свети Александър Невски“.

Президентът ще приеме почетния строй на представителните части на Българската армия и ще положи венец пред паметника на Незнайния воин.

В 15.00 часа държавният глава Румен Радев ще бъде в Калофер по случай отбелязването на 173-ата годишнина от рождението на Христо Ботев.

Радев ще посети мемориалния комплекс „Христо Ботев“, паметника на Ботьо Петков, бащата на революционера и поет, както и Национален музей „Христо Ботев“.

В Калофер Румен Радев ще проведе среща с представители на Националното сдружение на кметовете на кметства и кметските наместници в Република България.

✓ Разходите по заемите падат, лихвите растат

Потребителският кредит поскъпва с 80 лева

С близо 1 процент намалява годишният процент на разходите (ГПР) по потребителските заеми, но лихвите нарастват през миналата година, сочат данни на Българската народна банка. Така в началото на годината ГПР е бил близо 10 на сто, а в края на октомври възлиза на 9,14% средно за страната. В същото време обаче лихвите по заемите за потребление се повишават от 8,34 на 8,61%, съобщава вестник Телеграф.

В разходите по заема се включват такса застраховка, усвояване на заема и много други, като те се определят от банката, която отпуска кредита. Според закона обаче те не трябва да надвишават 50 на сто от сумата, която се отпуска като заем.

Въпреки че ГПР намалява, общата сума, която се връща на банката в края на срока на договора, се увеличава, коментира Десислава Николова, финансов експерт от „Моите пари“. Например при теглене на 10 000 лева потребителски заем при средна лихва от 8,34% за срок от 5 години, без включени други банкови такси, освен за обслужване на сметка в рамките на 2,50 лева месечно общата сума, която ще бъде върната от получателя, е 12 413,66 лева след 5 години. При същите условия, но лихва от 8,61% върнатата сума ще е 12 491,75 лева, тоест с 80 лева повече.

Причини

Според Николова намалението на годишния процент на разходите се дължи основно на понижение на такси като например за одобрение, усвояване и други. Причината е, че има значителен ръст при търсенето на ипотечни заеми, докато увеличението на заявките за потребителски е значително по-малко. По данни на БНБ през 2020 година има 12% повече отпуснати кредити за покупка на имот, а при тези за потребление увеличението е с 5 на сто.

Фирми

По данни на БНБ през ноември фирмите са сключвали договори с банките при 3,45% среден лихвен процент по кредитите до 1 млн. евро, договорени в левове, което е с 0,33 процентни пункта по-ниско на годишна база. В централната банка изчисляват, че средната лихва по тези заеми, договорени в евро, нараства с 0,12 процентни пункта до 2,73%. Лихвите по заеми за над 1 млн. евро, договорени в левове, също намаляват с 0,36 процентни пункта до 2,21%, а по тези, договорени в евро, се увеличават до 2,44%.

✓ Германия въвежда още по-строги ковид-мерки

Канцлерът на Германия Ангела Меркел каза вчера, че националната карантина се удължава до края на месеца и се въвеждат по-строги ограничения заради коронавируса, предадоха световните агенции.

"Необходимо е по-стриктно да ограничим контактите... Призоваваме всички граждани да ограничат контактите до абсолютния минимум", заяви Меркел пред репортери след среща с лидерите на 16-те германски провинции.

Новите правила за първи път ограничават несъществените пътувания за жителите на сериозно засегнати райони в Германия, посочва Ройтерс.

Хората ще могат да се движат на разстояние до 15 километра в градовете и окръзите, където броят на новите случаи на коронавирус е над 200 на 100 000 жители за седем дни.

На членовете на дадено домакинство ще се разрешава да се срещат само с още един човек на обществено място.

Подобно на много други европейски държави, Германия се бори с втора вълна на коронавируса. В страната се засилва тревогата, че болниците ще изпитват сериозни затруднения да се справят със ситуацията.

Меркел каза, че новата разновидност на вируса, открита първо във Великобритания, увеличава необходимостта от по-голяма предпазливост.

Магазините и ресторантите в Германия ще останат затворени до края на януари. Училищата също ще останат затворени, а обучението ще се провежда онлайн поне до края на месеца.

"Вярваме, че тези мерки са оправдани, макар да са тежки", каза Меркел.

Тя заяви, че заедно с провинциалните лидери ще направят преглед на новите ограничения на 25 януари.

По данни на института "Роберт Кох" Германия е регистрирала през последното денонощие 11 897 нови заразявания с коронавирус, с което общият им брой е станал 1 787 000. Смъртните случаи са се увеличили с 944 и са достигнали 35 518.

В Германия тече ваксинацията срещу КОВИД-19, а досега са ваксинирани 317 000 човека.

Меркел изрази надежда, че разработването на нови ваксини срещу КОВИД-19 ще помогне за връщане към нормалния живот, съобщи ДПА.

"Знаем, че след като вече са налице ваксини, има изгледи за нормализиране на нашето всекидневие", каза тя.

✓ Критики ваят в Япония за коронамерките

Властите в Япония ще решат по-късно тази седмица дали да наложат извънредно положение в района на Токио, но още преди обявяването на новите мерки те бяха разкритикувани като „недостатъчни и закъснели“, предаде Ройтерс.

По думите на главния секретар на кабинета Кацунобу Като правителството ще вземе решение в четвъртък. Според медиите готви се обявяването на извънредно положение от петък, като то трябва да продължи около месец, за да бъде овладян растът на заразата. Новите случаи от днес в Токио са 1278, вторият най-висок дневен ръст от началото на пандемията.

Токио и три съседни префектури вече призоваха жителите си да се въздържат от несъществени излизания навън след 20 ч. Очаква се за периода на извънредното положение ресторантите в региона да бъдат затворени. Мерките обаче ще бъдат по-меки от предишното извънредно положение, когато училищата и несъществените бизнеси затвориха врати, тъй като властите се опитват да сведат икономическите загуби до минимум.

Според министър на образованието Коичи Хагиуда правителството ще остави решението за затваряне на училища на местните власти. В понеделник премиерът Йошихиде Суга заяви, че най-ефективни ще бъдат „ограничени, насочени мерки“, но засега подробности не се съобщават и не е ясна дали спортни зали, театри и кина ще хлопнат кепенците.

Неяснотите предизвикват вълна от критики в социалните мрежи, още повече че след по-малко от 200 дни в Токио трябва да започнат отложените от миналата година Олимпийски игри. „Наистина ли мислите, че можете да потушите пожар, като го оставите да се разгори, а после го залееете с кофа вода“, пише във фейсбук жител на Токио.

От началото на пандемията Япония е регистрирала 245 000 случая и около 3000 починали, което е много под нивата на много дриге развити страни, но цифрите започнаха бързо да растат. Макар и Суга да обяви, че правителството е поръчало достатъчно ваксини за цялото население на страната, наброяващо 125 милиона, властите тепърва трябва да започнат да ги одобряват, а се очаква ваксинацията да започне едва в края на февруари.

Миналия месец „Пфайзер“ стана първият производител на ковид ваксина, кандидатствал за одобрение в Япония. Токио е поръчал 120 милиона дози от тази ваксина. Кога ще пристигнат те обаче остава неясно, тъй като компанията дава приоритет на тези страни, които вече са одобрили ваксината.

[БНТ](#)

✓ Ген. Константин Попов: Модернизацията е бъдещето

В студиото на ["Денят започва"](#) ген. Константин Попов, председател на Комисията по отбрана в Народното събрание, заяви, че заложените в бюджета пари за отбрана са за модернизация на армията.

Той припомни подписания договор за придобиване на многофункционалните патрулни кораби, които ще бъдат построени у нас, сключения договор за модернизация на танковете Т-72.

Ген. Попов посочи още, че в САЩ са били изпратени летци за осъществяване на необходимата подготовка за управление на F-16, както и много други нови инициативи с убеждението, че в модернизацията е бъдещето. Точно за модернизация са предвидени и средствата в бюджета за 2021 година.

Ген. Попов откри, че повишаването на заплатите в армията с 10% също е заложено в бюджета. Повишението с 10% се прави в последните години и това прави армията по-привлекателно място за младите хора.

Ген. Попов не изключи възможността в бъдеще на дневен ред отново да бъде поставен въпросът за задължителната казарма. Съществен е обаче въпросът дали задължителната военна служба ще промени възпитанието на хората, предвид това, че говорим за образование и други дейности. По думите му това определено е така, но попита дали това е задължение единствено и само на армията.

Вижте във [видеото](#) целия разговор с ген. Константин Попов.

✓ В условия на пандемия: Как да реагираме, ако ни запорират заплатата

Всяка година около 150 млн. лева се възстановяват на граждани във вид на издръжки, заплати и обезщетения. Четири месеца частните съдебни изпълнители нямаха право да събират дългове от частни лица. В момента всички видове дългове могат да бъдат събирани.

Председателят на Камарата на ЧСИ Георги Дичев обясни за БНТ как да реагираме, ако сме длъжник и се окажем със запорирани сметки. Добре е да знаем, че средства в размер на минималната работна заплата не могат да бъдат запорирани.

"Първо хората, които имат проблеми трябва да ги заявят пред съдебния изпълнител. Ние се опитваме да имаме индивидуален подход към всеки един в тази тежка ситуация. Разбира се законът ни ограничава. Ние много често не можем да вземем сами решения. Трябва да поискаме съгласието на другата страна - тъй като това не са наши пари, но правим всичко възможно да убедим кредитора или да се разсрочи, или да се отложи някакво изпълнително действие, така че лице, изпаднало в такава ситуация да може да се стабилизира и здравословно, и физически. Ако едно лице получава по банкова сметка заплата пенсия, социални плащания и те са заповорирани от банката - по най-бързия начин като представи някакъв документ от НОИ. Дали ще е от работодател, дали ще е от самата банка. Движението на сметката да се вижда, за да може съдебния изпълните да може да направи констатацията, че тези средства са защитени от закона. Минималните работни заплати, средства до размер на минимална работна заплата са изцяло несеквестрируеми. Те трябва да остават във хората. Те да ни сезират, за да можем ние да наредим на банката да освободят на хората парите", каза Георги Дичев, председател на Камарата на ЧСИ.

✓ Днес Европейската агенция по лекарствата решава за ваксината на "Модерна"

Очаква се днес Европейската агенция за лекарства да обяви дали ваксината срещу COVID-19 на "Модерна" ще бъде одобрена за употреба в Европейския съюз. От агенцията имаха намерение да излязат с позиция още в понеделник, но не успяха да вземат решение.

Днес работата на експертите продължава. От агенцията казаха снощи, че заедно с компанията производител се опитват да изяснят всички открити въпроси.

След ваксината на "Пфайзер" и "Байонтек", която вече се употребява в държавите членки, тази на "Модерна" е втората, която очаква да получи зелена светлина от Европейската агенция за лекарствата. Тя вече е одобрена в САЩ, Канада и Израел. Европейската комисия е поръчала 80 милиона дози от нея с опция за още 80 милиона.

Също както и ваксината на "Пфайзер" и "Байонтек", от ваксината на "Модерна" трябва да бъдат инжектирани две дози. Съхранението ѝ е при температура от -20 градуса.

Дума

✓ Радев поиска ясен план за избори по време на пандемия

За мен е изключително важно да се гарантира както конституционното правото на вот, така и здравето на всеки един гражданин. С тези думи президентът Румен Радев започна вчера първата си среща от поредица консултации, които инициира за гарантирането на прозрачен и справедлив изборен процес в условията на епидемията от ковид.

В президентството от 11.00 часа започнаха разговорите му с представители на Националния оперативен щаб и здравния министър проф. Костадин Ангелов.

Здравният министър заяви, че вече два месеца властите разработват план за действие по време на избори. Той обаче не можа да даде повече подробности, твърдейки, че ситуацията се променя изключително бързо.

На въпрос на президента как може да се проведе предизборна кампания в условията на ограничителни и строги мерки, Ангелов коментира, че все още няма решение за разхлабване на мерките, такова ще се вземе най-рано в средата на месец януари.

Стана ясно, че здравното министерство ще има ангажимент за осигуряването на лични предпазни средства за работещите в изборните секции и за гласуващите. Президентът, от своя страна, поиска ясно разписани правила как да се използват тези предпазни средства от членовете на изборителните комисии, на колко време да се сменят, къде да се съхраняват или изхвърлят.

Имаме достатъчно количества предпазни средства за членовете на изборителни комисии, категоричен бе проф. Ангелов. Единственото нещо, което крие притеснения, е извършването на дезинфекция след всеки един български гражданин, който е упражнил правото си на глас. Но ние търсим решение и на този въпрос, каза още министърът.

Мислят се варианти за подвижни урни за гласуване на ковид заразени, както и специални изборни секции за гласоподаватели под карантина. Трябва да се прецени и как да се гарантира сигурността на хората, които ще с в комисии на тези секции, подчерта Ангелов. По думите му има много варианти, но те ще бъдат оповестени по-конкретно, когато има обявена дата за предстоящите избори.

РЗИ-тата по места ще са отговорните институции, които ще следят за спазването на противоепидемичните мерки по време на изборния процес.

Главният държавен здравен инспектор доц. Ангел Кунчев обясни, че здравните инспекции имат постоянна връзка с ЦИК, за да обсъдят различни варианти за гласуването на хората под карантина. Президентът поиска гаранции, че няма да бъде нарушено конституционното право на вот на всеки пълнолетен български гражданин.

Вицепрезидентът Илияна Йотова коментира от своя страна, че ако изборите са на 28 март, то предизборната кампания ще започне на 28 февруари. Което означава, че тя ще съвпадне със все още високи стойности на заболяемост и активна ваксинационна кампания. За тези три дейности ще е необходим огромен държавен ресурс, подчерта Йотова. МВР, местна власт, здравни власти - всички ще са ангажирани с организацията и реализацията на множество задачи. Не съм убедена, че е добра идеята, в последния момент да ни бъде представен един план за действие. Хората трябва да се чувстват информирани и спокойни, настоя още вицепрезидентът. И поиска повече подробности около този план за действие по отношение на бъдещите избори. За него съобщи по-рано здравният министър Костадин Ангелов.

По-късно, от 13.00 часа, президентът разговаря със специалистите проф. д-р Радка Аргирова, Проф. д-р Андрей Чорбанов, д-р Александър Симидчиев.

✓ **Борисов заподозря Радев, че иска да отложи изборите**

В задочен спор с президента влезе премиерът Бойко Борисов. В типичния си стил той се опита да критикува държавния глава, този път по повод датата за предстоящите парламентарни избори. По-рано вчера Румен Радев стартира поредица от срещи със здравни експерти, за да може да се ориентира в плановете на властта как ще се спазват ограниченията по време на предизборната кампания и как ще се гарантира правото на всеки български гражданин да упражни своя вот. От изказванията му стана ясно, че той още не е решил окончателно за датата на вота.

Преди няколко седмици президентът обяви, че ще насрочи изборите за 28 март. И това даде повод на Борисов да се заяжда и да обяснява, че президентът иска да отложи вота и търси оправдание в епидемичната обстановка.

Готвим се избори на 28 март, правителството е готово, обяви Бойко Борисов при посещението си във Велико Търново вчера. "На 28 март има избори, обявени от държавния глава, така че ако някой му е казал различно от това сега да търси оправдание, че ще ги отменя, но това е негово право, изцяло в неговите правомощия. Ние сме готови с медицинския протокол, готови сме с всичко, което сме поели като ангажимент. Не може да даде никой прогноза в света, включително и СЗО, камо ли министър Ангелов", бяха думите на премиера.

Според Борисов „президентът сега се чуди как на база на медицински специалисти да отмени изборите, но да се опира на това, че никой не може да му даде прогноза, е грозно“.

✓ **Вълчев: Няма категорична яснота за присъствено образование в училищата от 18 януари**

Няма категорична яснота, че учениците от 5-и до 12-и клас ще се завърнат към присъствено образование в училищата от 18 януари. Това заяви при посещението си във Велико Търново министърът на образованието Красимир Вълчев, цитиран от БНР.

„Трябват ни данните от една седмица. За съжаление, ситуацията може да се влоши. Надяваме се да се подобри. За сега тенденцията е благоприятна. Следващия четвъртък, когато видим данните от една цяла седмица, тези от почивните и празничните дни не са достатъчно представителни, щабът ще вземе решение“, допълни още Вълчев.

Вчера той отправи в писмо препоръки чрез началниците на Регионалните управления на образованието към училищните директори с ученици в начален етап на образование. Препоръките в писмото на образователния министър са свързани със завръщането към присъствено обучение от 4 януари на учениците от първи до четвърти клас в страната.

"При завръщането на учениците от начален етап в училище може на места да има недостиг на учители от начален етап по различни причини. Тогава, когато не може да се осигури заместване на началния учител, часовете може да се провеждат от учител в целодневна организация на учебния ден в първи-четвърти клас, като в този случай се преминава към полудневна организация на учебния ден", се казва в писмото на министър Красимир Вълчев до началниците на РУО в страната.

✓ **15,7 млрд. лева за обществени поръчки през 2020 г.**

Средно по 43 млн. лв. на ден са разписвали държавните и общински институции през 2020 г. в договори за възлагане на обществени поръчки. Данните в ресорната агенция до 30 декември сочат, че сключените контракти надхвърлят 15,7 млрд. лв. без ДДС. Сумата е сходна с парите през 2019 г. Причината е, че отново има мегапроект - миналата година това беше продължението на "Турски поток" през България, за което "Булгартрансгаз" се договори с консорциума "Аркад" срещу 2,15 млрд. лв., а сега са дадените от Агенция "Пътна инфраструктура" малко над 2 млрд. лв. на "Автомагистрала" за строежа на "Хемус" и пътя "Видин-Ботевград".

Принос за високия резултат при сключените договори имат още Министерството на здравеопазването и Националната компания "Железопътна инфраструктура". Извън общата рамка на разходите остават споразуменията за модернизация на Българската армия за стотици милиони лева, които обаче се сключват по друг ред. Те не фигурират и в списъка с обявените нови търгове през 2019 г., които според данните на Агенцията за обществени поръчки са общо за над 13 млрд. лв. В тази сума не са включени и парите за "Автомагистрала", както и за други държавни фирми, като "Монтажи" например, които ги получават по т.нар. In-house принцип - без търг и официална процедура. За 2020 г. тези изключения са за над 1,07 млрд. лева.

✓ **Бюрократия блокира новите помощи за затворени бизнеси**

Близо 2700 фирми са кандидатствали чрез Националната агенция за приходите за компенсация заради втория локдаун, който ще продължи до края на януари. Крайната дата за подаване на заявления е 20 януари, така че броят на кандидатите ще нарасне значително. Кога обаче затворените бизнеси ще получат спасителните помощи не е ясно, защото още няма одобрение от Брюксел. От НАП посочват, че нотификация се очаква в следващите седмици, а в 7-дневен срок след това парите ще бъдат преведени на одобрените кандидати.

Фирмите, чиито обекти бяха затворени през ноември 2020 г. (а за нощните заведения от края на октомври), могат да получат като безвъзмездна помощ 20% от оборота си, реализиран през същия период на 2019 и 2020 г. За търговците, чиито обекти са в неработещите молове, компенсацията е 10% от оборота. За първи път в схемите за подпомагане бе включена НАП с идеята за по-бързо оценяване на исканията за помощи и изплащането на парите. Кандидатстването започна на 21 декември и е изцяло по електронен път.

Въпреки облекчената процедура фирмите отново намират кандидатстването за прекалено сложно - с попълване на редица формуляри и обръквачи данни. "Беше афиширано, че от сайта на НАП ще се кандидатства лесно. Да, ама не - отново отиваме в сайта на Министерството на икономиката. А би могло да е толкова просто - НАП има обороти, декларирани от регистрираните по ДДС фирми, а и касовите апарати са свързани с НАП, откъдето е видно работеща ли е

фирмата или не. Но сега пак формуляри, пак качване през системата на ОПИК", недоволстват кандидати, цитирани от segabg.com.

Оказва се, че част от пострадалия от втория локдаун бизнес е изключен от възможността да кандидатства за компенсации, с което е поставен в неравнопоставено положение. В условията за кандидатстване изрично са посочени кодовете на допустимите за подпомагане икономически дейности. В същото време в затворените търговски центрове тип мол без работа остават не само магазините и заведенията, но и редица други услуги и обекти, чиито кодове не са включени в допустимите за подпомагане - например шивашки ателиета, гуми центрове, търговци на едро. Въпреки че са затворени, те не може да кандидатстват за помощ.

✓ **Производството на ток намалява с над 7% през 2020 г.**

С над 3,3 млн. мегаватчаса по-малко електроенергия е произведена в България през 2020 г. спрямо предходната година, показват данните на Електроенергийния системен оператор. Това е спад от 7,6% на годишна база и представлява толкова енергия, колкото е произвела държавната ТЕЦ "Марица Изток 2" през цялата минала година. Това показва спад в производството на ток, какъвто не е регистриран през последното десетилетие, сочи статистиката.

Основната причина за намаленото производство се оказва не пандемията, а фактът, че българският ток става все по-малко атрактивен за чуждите пазари. Данните на Електроенергийния системен оператор към 27 декември показват, че изнесената от страната електроенергия е с 41,2% по-малко спрямо 2019 г. Така продаденият зад граница български ток през 2020 г. е бил едва 3,4 млн. мВтч, което е рекордно ниска стойност поне за последните 15 години, за които има публични данни. Тази тенденция продължава вече няколко години - през 2018 г. например изнесената електроенергия е била почти 7,8 млн. мВтч, или с 230% повече от сегашния резултат. Причината за драстичното свиване на износа на ток не е в липсата на производство, дори напротив - самото производство намалява, тъй като няма къде да бъде пласирана електроенергията. Това се дължи на високата ѝ цена. През 2020 г. България често беше държавата с най-високи борсови цени на тока в цяла Европа и съответно търговците нямаше как да продават енергията зад граница, коментират енергийни експерти.

✓ **Икономисти в разной свършиха ли тежките месеци за стопанството ни**

Най-тежките месеци за българската икономика отминаха. Това коментира пред БТВ икономистът от Института за пазарна икономика Лъчезар Богданов. Според него за разлика от пролетта, когато антикризисните мерки доведоха и до свръхреакции на бизнеса и хората, през есента вече и потребителите, и фирмите реагират по-умерено и по-спокойно. "В България през март имаше бизнеси, които не бяха затворени със заповед на здравния министър, но спряха работа, защото не знаеха дали са затворени или не, не знаеха какво да очакват, а хората си стояха у дома и не пазаруваха. Скъсаха се вериги на доставки", напомни той.

Според него последиците от здравната криза все още се точат в икономиката. Пандемията ни вкара в рецесия, а БВП се сви с 8,6% през второто тримесечие на 2020 г. Отчита се и сериозен спад на инвестициите в България, каза Богданов. "Втората вълна въздейства много по-слабо на икономиката, няма нищо общо със спирането на живота през март и април", каза Богданов.

По думите на икономиста и в основните европейски икономики през октомври, ноември има ефект от пандемията, но той е много по-малък в сравнение с пролетта. "Има около 65 000 загубени работни места, те няма как на 100% да се върнат в същата форма и трябва нови бизнеси да започнат да инвестират и да намират нови пазарни ниши, основно на външните пазари. Важно е икономиката да рестартира инвестиционния процес", смята той.

"За българската икономика идват три-четири тежки месеца. Големите ни търговски партньори - Великобритания, Германия, Франция, обявяват сериозни мерки и това ще повлияе върху всички сектори. Трудностите с ваксинирането вървят нагоре. Инвестициите в България през миналата година се свиха с 60%. Не останаха буфери в бизнеса". Това пък прогнозира пред БНР бившият финансов министър Симеон Дянков. По думите му сегашното, но и следващото правителство "трябва да мисли не за дефицита, а къде да се изхарчат повече пари, за да може по-голяма част от работните места да се запазят". "Следва несигурност за бизнеса. Ще има много по-малко инвестиции в целия свят, особено в Източна Европа", смята Дянков.

✓ **Декларацията за туристически данък вече се подава електронно**

Вече електронно се подава декларацията за облагане с туристически данък. Услугата е достъпна през портала за достъп до електронни административни услуги на Държавната агенция "Електронно управление". За да се заяви електронно услугата, е необходимо гражданите да имат квалифициран електронен подпис и да притежават профил в Системата за сигурно електронно връчване на агенцията. Попълнената и подписана електронна форма на декларацията трябва да се изпрати чрез Системата към общинската администрация по местонахождение на туристическия обект. Декларацията за облагане с туристически данък се подава за всеки туристически обект, който е средство за подслон или място за настаняване по смисъла на Закона за туризма. Декларацията се подава до 31 януари на всяка година в общината, където се намира туристическият обект, за облагане с туристически данък за предходната календарна година.

✓ **Рекордните 15 млрд. лв. платени с банкови карти**

Всеки пълнолетен българин вече има поне една банкова карта, а някои от работещите имат и по повече. Това показват последните данни за безналичните плащания, обявени от централната банка, като сравненията са за септември 2020 г. спрямо същия месец на 2019 г. Броят на издадените дебитни карти е 6,2 млн., а на кредитните - 1,2 милиона. От последното проучване на картовите оператори става ясно, че 98% от българите имат дебитни карти, а 40% от тях имат и

кредитни. Притежателите на дебитни карти в България са повече в сравнение с тези в съседните Македония и Сърбия, където са съответно 94 и 79%.

Отчетите на централната банка за цялата 2020 г. още не са обявени. По прогнозни данни разплащанията с карти растат средно с 20% на година. Очакванията са, че през 2020 г. преводите през ПОС устройства са се увеличили с 1,8 млрд. лв., а през интернет - с 560 млн. лв. Ако прогнозата се потвърди, това ще означава, че през миналата година през карти са минали разплащания за рекордните около 15 млрд. лв. За година за парични операции през карти са направени 155,7 милиона нареждания за безналични преводи в страната, а към други държави - 45,8 милиона. Стойността на паричните потоци, които са преминали през банковите карти, е съответно 8,3 млрд. лева и 4 млрд. лева. Стойността на паричния ресурс, който е минал през картите за погасяване на заеми у нас, е 746,4 млрд. лв., а към други държави - 89,1 млрд. лева. Въпреки навлизането на онлайн банкирането броят на кредитните преводи, когато са инициирани на хартиен носител, достига 229,5 милиона, а когато трансакциите са направени по електронен път, техният брой възлиза на 107,5 милиона. Стойността на преводите е съответно за 344,8 млрд. лева и 490,6 млрд. лева. За сравнение заемите, отпуснати електронно през 2017 г., са за 554,2 млрд. лева.

✓ Разрешават търговия на храни и по пощата

При извършване на търговия с храни от разстояние се допуска използването на пощенски и куриерски услуги. Това става ясно от проекта за наредба за специфичните изисквания при търговия с храни от разстояние, публикуван за обществено обсъждане, което ще продължи до 14 януари.

В този вид бизнес се допуска доставяне на храни и без използване на превозни средства, ако то става с контейнери или други подходящи вторични транспортни опаковки, които отговарят на хигиенните изисквания, идентифицирани са с цел осигуряване на проследимост и имат обозначение с името или наименованието на бизнес оператора доставчик.

Официалният контрол при търговия с храни от разстояние ще се извършва от БАБХ. Изискванията на наредбата се прилагат за всички храни, с изключение на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, пише в проекта.

✓ Кой плаща масрафа?

Покрай пандемията хвърчат милиарди. В последните месеци Борисов надскочи дори себе си. По стара гербаджийска традиция обаче всичко е без предварителна оценка, без план и без разписани очаквани резултати. Разбира се, не трябва да забравяме, че изборите чукат на вратата. Само за последния месец на злополучната 2020-а властта изхарчи близо 8 млрд. лв. Тази сума е своеобразен рекорд, защото е най-високото ниво на декемврийски разходи на държавата (то пък една държава!) в последните години. Например през декември 2017-а властта изхарчи 5 млрд. лв., а в края на 2018 и 2019 г. - по около 6,6 млрд. лв.

Същевременно заделеният ресурс за подпомагане на фирмите и гражданите в кризата е в пъти по-малък и още по-малък - в реално изражение. Резултатите са плачевни. Директно до хората в нужда стигнаха срамно малко средства, и то не навреме. Показателна е оценката на бизнеса, че и на синдикатите, които окачествиха правителствените мерки като неефективни. Заради сериозните, меко казано, недостатъци гордостта на властта - мярката 60/40, не успя да стигне и до 10 на сто от нуждаещите се. Основното "подпомагане" се оказаха кредитите, отпуснати от банките, за и без това силно задлъжнелите българи.

Проучване показва, че заради кризата над два пъти повече българи не могат да си плащат дълговете. Същевременно НАП се похвали с повече данъчни приходи през миналата година. Оказва се, че въпреки кризата и тежкото финансово положение, и бизнесът, и гражданите са внасяли добросъвестно данъците и осигуровките си.

Всички милиарди, които властта и лично Борисов харчи по неясен начин, са пари, събрани от нашите данъци и от новите държавни заеми, които ние и нашите деца ще плащаме. Та ако използваме приказката "Болен здрав носи", излиза, че властта харчи като луда парите на бедните българи за свои лични предизборни цели. Масрафът на Борисов ще е за наша сметка.

✓ Разхлабването

Европа внимава с разхлабването на протиепидемичните мерки - удължава ги или се отказва да ги съкрати. Защото ботушът на КОВИД-19 продължава да газии. Да, ваксина вече има, дойде и в България. Но какво са едни 5 хиляди души, получили само първа доза? Тепърва предстои втората, а след нея още седмици е необходимо за изграждане на щит срещу вируса. Да не говорим и за поредните разнопосочни послания, които карат мнозина да си въобразят, че час след първата инжекция може да забравят за протиепидемичните мерки. А "разяснителната" кампания за ползата от имунизацията приключи с първата ваксина, поставена на неколцина пред телевизионните камери.

Масовата имунизация не е ясно кога ще започне - я март, я май. Отварят се училища, за да се хареса премиерът на група избиратели, но преди да са имунизирани учителите. А и никой по никакъв начин не гарантира никому сигурност в деня X на изборите. Дори на президента не казаха какъв е кризисният план. Уверенията, че има готовност, някак увисват във въздуха. Също като електронното здравеопазване - хем го има (във фантазиите на управляващите), хем го няма (в истинския живот). Важното е в края на мандата в отчета да пише: "Изпълнихме обещанието". А българите и без това са свикнали с хартиена рецепта, с хартиено направление и близо 50 на сто доплащане от джоба, колкото и да пише в стратегиите, че "в следващия период ще бъдат намалени". Никой не вярва. Също като на онези недообмислени министерски заповеди и предписания за карантина, които падат в съда.

Колкото и да се правим, че вирусът е "под контрол", той не е - подготвя нова атака. А дали сме готови? Или, какъвто е обичаят на родните власти, най-често зимата ги "изненадва" през януари. Дано този път управляващите популистки да не разхлабят мерките. Ще има достатъчно време да се биат по гърдите и да се хвалят, но с нещо наистина свършено.

✓ Путин и Меркел обсъдиха възможно съвместно производство на ваксини

Руският президент Владимир Путин обсъди с канцера на Германия Ангела Меркел възможността за "съвместно производство на ваксини" срещу коронавируса. Това съобщи вчера Кремъл в момент, когато Москва търси начини да разшири възможностите си в тази сфера, предаде Франс прес, цитирана от БТА.

Двамата държавни глави разговаряха по телефона за "въпроси около сътрудничеството в борбата с коронавирусната пандемия" и "акцентът бе поставен върху евентуалните перспективи за съвместно производство на ваксини", информира Кремъл в комюнике. Според него са договорени контакти по темата между ресорни ведомства от двете страни.

Путин и Меркел обсъдиха освен това уреждането на конфликта между силите на Киев и проруските сепаратисти в Източна Украйна, до голяма степен замразен след подписването на мирни споразумения през 2015 г., но стигнал до политическа безизходица.

[Kik-info.com](http://kik-info.com)

✓ До 14 януари правим годишните корекции и преизчислението на частичния данъчен кредит по ЗДДС

В последния данъчен период от годината (декември) правим преизчисление на частичния данъчен кредит по ЗДДС. Това става като изчислим коефициента по чл. 73, ал. 2 за текущата година, пресметнем сумата на годишната корекция по чл. 73, ал. 8, издадем протокол по чл. 117, ал. 2 и включим сумата на разликата със знак "+" или "-" в дневник покупки за месец декември на текущата година. С получения коефициент от месец декември следва да работим до ноември следващата година включително, когато е необходимо да направим следващото преизчисление.

Важно: Преизчислението се отнася в случаите на доставка на стоки и услуги, които се използват както за извършване на доставки, за които лицето има право на приспадане на данъчен кредит, така и за доставки или дейности, за които лицето няма такова право.

В тази връзка допълнихме пакета с изчислителни модули в сайта с нов калкулатор.

➤ [Калкулатор за преизчисляване частичния данъчен кредит по чл. 73 от ЗДДС](#)

Чрез него можете по-бързо и удобно да изчислите коефициента по чл. 73, ал. 2, годишната корекция по чл. 73, ал. 8 и едновременно с това да издадете необходимия протокол по чл. 117, ал. 2 от ЗДДС.

Други калкулатори за корекции, които могат да възникнат в декемврийското ДДС:

➤ [Калкулатор: Корекция на ДДС при изменение в ползването на ДА и имоти \(чл. 79а\)](#)

За стоки, включително недвижими имоти, които са или биха били дълготрайни активи, за всяка от годините, следващи годината на упражняване на право на данъчен кредит, през която настъпи изменение в използването на съответната стока за доставки, за които е налице право на приспадане на данъчен кредит, размерът на ползвания данъчен кредит се коригира, когато е по-голям или по-малък от този, на който регистрираното лице би имало право на приспадане, ако придобиваше стоката в годината на настъпване на изменението.

Корекцията се извършва в последния данъчен период на календарната година чрез съставяне на протокол за извършената корекция и отразяване на изменението в размера на ползвания данъчен кредит по този протокол в дневника за покупки и справка-декларацията за този данъчен период, както следва:

1. със знак (+), когато е в посока увеличение на размера на ползвания данъчен кредит;
2. със знак (-), когато е в посока намаление на размера на ползвания данъчен кредит.

➤ [Калкулатор: Корекция на ДДС при изменение в ползването на услуги \(чл. 79б\)](#)

За стоки, включително недвижими имоти, които са или биха били дълготрайни активи, за всяка от годините, следващи годината на упражняване на право на данъчен кредит, през която настъпи изменение в използването на съответната стока за доставки, за които е налице право на приспадане на данъчен кредит, размерът на ползвания данъчен кредит се коригира, когато е по-голям или по-малък от този, на който регистрираното лице би имало право на приспадане, ако придобиваше стоката в годината на настъпване на изменението.

Корекцията се извършва в последния данъчен период на календарната година чрез съставяне на протокол за извършената корекция и отразяване на изменението в размера на ползвания данъчен кредит по този протокол в дневника за покупки и справка-декларацията за този данъчен период, както следва:

1. със знак (+), когато е в посока увеличение на размера на ползвания данъчен кредит;
2. със знак (-), когато е в посока намаление на размера на ползвания данъчен кредит.

Други калкулатори за корекции на данъчен кредит:

[Калкулатор: Корекция на ДДС при брак, липси и доставки \(чл. 79, ал. 1-3\)](#)

[Калкулатор: Корекция на ДДС в увеличение на данъчен кредит \(чл. 79, ал. 5\)](#)

Как се пресмята коефициентът по чл. 73, ал. 2?

Регистрирано лице има право на приспадане на частичен данъчен кредит по отношение на данъка за стоки или услуги, които се използват както за извършване на доставки, за които лицето има право на приспадане на данъчен кредит, така и за доставки или дейности, за които лицето няма такова право.

Размерът на частичния данъчен кредит се определя, като сумата на данъчния кредит се умножи по коефициент, изчислен до втория знак след десетичната запетая, получен като отношение между:

- **числител**, равен на оборота, отнасящ се за доставките, за които лицето има право на приспадане на данъчен кредит и
- **знаменател**, равен на оборота, отнасящ се за всички извършвани от лицето доставки и дейности.

Съгласно чл. 73, ал. 3 числителът включва:

1. данъчните основи на извършените от лицето облагаеми доставки;

- данъчните основи на получените от лицето плащания, за които данъкът е станал изискуем преди настъпване на данъчното събитие по облагаема доставка;
- данъчните основи на извършените от лицето доставки с място на изпълнение извън територията на страната, приравнени на облагаеми съгласно чл. 69, ал. 2, с изключение на доставките с място на изпълнение извън територията на страната, извършени от постоянен обект на лицето извън територията на страната;
- данъчните основи на получените от лицето плащания преди осъществяване на доставките по т. 3;
- данъчната основа на доставките на стоки или услуги, за които не е упражнено право на приспадане на данъчен кредит на основание чл. 70, ал. 1, т. 3 - 5.

Съгласно чл. 73, ал. 4 знаменателят включва:

- сумата на числителя;
- данъчните основи на извършените от лицето доставки с място на изпълнение извън територията на страната, които не са приравнени на облагаеми по смисъла на чл. 69, ал. 2, с изключение на доставките, извършени от постоянен обект на лицето извън територията на страната;
- данъчните основи на извършените освободени доставки, с изключение на тези по чл. 50, ал. 1, т. 2;
- стойността на доставките и дейностите извън рамките на икономическата дейност на лицето с изключение на тези, за които не се приспада данъчен кредит на основание чл. 71а и 71б;
- данъчните основи на получените от лицето плащания преди осъществяване на доставките и дейностите по т. 2, 3 и 4;
- размерът на получените субсидии, различни от тези, които се включват в данъчната основа.

В числителя не се включват следните доставки:

- чл. 6, ал. 4, чл. 9, ал. 4, чл. 10, ал. 1 и 3, чл. 10а, чл. 10б и чл. 129 от ЗДДС;
- доставка на стока в резултат на искане или акт на държавен или местен орган или на основание на закон, когато не се предоставя обезщетение;
- на дълготрайни активи, използвани от данъчно задълженото лице в рамките на независимата му икономическа дейност;
- на недвижими имоти и на финансови услуги, които са с инцидентен характер.

В знаменателя не се включват следните доставки:

- доставките, изброени в изключенията за числителя;
 - получените лихви по разплащателни (текущи) и депозитни сметки; това не се отнася за:
 - кредитните и финансовите институции по смисъла на Закона за кредитните институции;
 - застрахователите по смисъла на Кодекса за застраховането;
 - колективни инвестиционни схеми, инвестиционни дружества и управляващи дружества по Закона за публичното предлагане на ценни книжа, осигурителни дружества, пенсионни фондове и управляващи дружества по Кодекса за социално осигуряване, здравноосигурителни дружества по Закона за здравето осигуряване.
- Коефициентът се изчислява на базата на оборотите за цялата предходна календарна година, а когато такива обороти за предходната календарна година липсват - на базата на оборотите за данъчния период, през който възниква правото на приспадане на данъчен кредит.

Когато стоки или услуги, внесени за общо ползване при условията на чл. 10а от ЗДДС, се използват от неперсонифицираното дружество както за извършване на доставки, за които има право на приспадане на данъчен кредит, така и за доставки или дейности, за които няма такова право, съдружникът прилага чл. 73 от ЗДДС на база оборота на неперсонифицираното дружество.

Лицето следва да разполага с данните, необходими за изчисляване на коефициентите по чл. 73 от ЗДДС, които само изчислява, като ги закръглява до втория знак след десетичната запетая към следващото по-голямо число по правилото изброените {0.120...1, 0.122, 0.123, 0.124, 0.125} = 0.13 и {0.126, 0.127, 0.128, 0.129} = 0.13.

Как се преизчислява размерът на частичния данъчен кредит?

Размерът на частичния данъчен кредит се преизчислява в последния данъчен период на текущата календарна година на базата на показателите за текущата календарна година.

Разликата в резултат на преизчислението се включва като корекция (увеличение или намаление) в размера на данъчния кредит в справка-декларацията за последния данъчен период. Разликата по чл. 73, ал. 8 от ЗДДС се изчислява по следната формула:

$GK = ДПЧДК \times КТГ - ПЧДКТГ$, където:

ГК е размерът на годишната корекция по чл. 73, ал. 8 от ЗДДС;

ДПЧДК - данъкът с право на приспадане на частичен данъчен кредит за текущата година;

КТГ - коефициентът по чл. 73, ал. 2 от ЗДДС за текущата година;

ПЧДКТГ - общата сума на ползвания частичен данъчен кредит през текущата година.

При изчисляване на разликата за получените стоки и услуги, внесени за общо ползване, в случаите на чл. 10а, ал. 2 от ЗДДС съдружникът използва коефициента по чл. 73, ал. 2 за текущата календарна година, изчислен на база на оборота на неперсонифицираното дружество.

Размерът на годишната корекция се посочва в клетка 43 на справка-декларацията по ЗДДС за последния данъчен период със знак "+" или "-".

Как се документира годишната корекция?

За корекцията се съставя протокол по чл. 117, ал. 2 от ЗДДС, в който реквизитите по чл. 117, ал. 2, т. 3 - 7 не се попълват, а размерът на годишната корекция по чл. 73, ал. 8 от ЗДДС се отразява със знак "+" или "-". Протоколът се издава най-късно

на последния ден на последния данъчен период и се отразява в дневника за покупките за този последен данъчен период.

В случай че лицето установи, че в справки - декларации за предходни данъчни периоди, е приложен грешен коефициент по чл. 73 от ЗДДС, допуснатата грешка се поправя по реда на чл. 126, ал. 3, т. 2 от ЗДДС.

В случаите на дерегистрация размерът на частичния данъчен кредит се преизчислява в края на последния данъчен период на базата на показателите по за частта от текущата календарна година, през която лицето е било регистрирано.

Чрез новия [Калкулатор за преизчисляване частичния данъчен кредит по чл. 73 от ЗДДС](#) можете по-бързо и удобно да изчислите коефициента по чл. 73, ал. 2, годишната корекция по чл. 73, ал. 8 и едновременно с това да издадете необходимия протокол по чл. 117, ал. 2 от ЗДДС.

[Мениджър](#)

✓ **Удължават срока за компенсация на неработещите заради ограничителните мерки**

Министърът на труда и социалната политика Деница Сачева издаде нова заповед за временно ограничените икономическите дейности заради COVID-19, чиито работници могат да получат компенсация от държавата заради това, че са в неплатен отпуск. Актуализирането на документа е във връзка със заповедта на здравния министър за удължаване на срока на въведените протиепидемични мерки.

Съгласно заповедта до 31 януари компенсация ще могат да получат работещите в барове, механи, винарни, бирарии, кафенета, езикови и образователни центрове, други обучителни центрове и школи, професионални колежи, наетите в туристически фирми. От компенсация могат да се възползват и работещите във всички търговски обекти, които са в търговски центрове от една или повече сгради с магазини или търговски центрове тип МОЛ с изключение на магазини за хранителни стоки, дрогерииите, оптиките и зоомагазините, чиято дейност не е преустановена. До същата дата финансова подкрепа се предвижда и за служители в игрални зали и казина, както и във фризьорски и козметични салони, включително тип МОЛ.

За компенсация до 31 януари 2021 г. може да кандидатства и персоналет на кина, дискотеки, пиано и нощни барове, нощни клубове и други нощни заведения за развлечения на закрито. Право имат още заетите в икономическите дейности, свързани с концерти, създаване и представяне на представления на живо като оперни, оперетни, циркови и други сценични произведения, режисьори, продуцентите, сценографи, дизайнери на костюми и осветление, технически специалисти, както и в сектори, свързани с всички колективни и индивидуални спортни мероприятия с тренировъчен и състезателен характер и работещите в солариуми, сауни, салони за отслабване и масаж.

Персоналет на частните детски градини и ясли, както и на музеите може да получи компенсация до 3 януари 2021 г., тъй като след тази дата те възобновиха дейността си.

За всеки ден неплатен отпуск работещите във временно спрени бизнеси може да получи 24 лв. до края на 2020 г. От 1 януари 2021 г. по предложение на Министерството на труда и социалната политика компенсацията ще са 75% от осигурителния доход на наетите за октомври 2020 г.

✓ **Правителството се отказа да вдигне таксите на Летище София**

Рекордно голямото увеличение на таксите за самолетните компании няма да се въвеждат през настоящата година. Това съобщи министърът на транспорта Марияна Николова по време на телефонен разговор с министъра на външните работи на Унгария Петер Сярто. Решението е на Главна дирекция „Гражданска въздухоплавателна администрация“ в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията.

Увеличаването на летищните такси беше последното решение преди управлението на аеропорта да премине в ръцете на неговия концесионер – консорциума SOF Connect. Министерството на транспорта, който е принципал на летището, беше одобрило увеличаване на такса пътник с 60.3%, такса сигурност с 94.6%, такса шум с 59%. Припомняме, че консорциумът SOF Connect, в който влизат фонда Meridiam, строителната компания Strabag и Летище Мюнхен като консултант, взе летището за 35 години срещу 608 млн. евро.

Таксите бяха обжалвани пред Гражданска въздухоплавателна администрация от основните авиокомпании, които кацат у нас – България Ер, Ryanair и Wizz Air.

По думите на вицепремиера унгарската авиокомпания Wizz Air има неоспорима роля и заслуга за популяризирането на България като целогодишна туристическа дестинация и за нарастването на входящия туризъм в страната ни. "Ценим инвестициите на компанията у нас и ще продължим да бъдем нейни отговорни партньори", уточни министър Николова.

От своя страна г-н Сярто благодари на министър Николова за подкрепата.

Wizz Air смятат страната ни за много важен пункт в работата си и са насочили допълнителни активи и самолети към нея, което ще играе важна роля за възстановяването на туризма към България, уточни той. И изказа благодарностите си във връзка с отлагането на увеличението на летищните такси.

Двамата обсъдиха и ситуацията с кредитите на фирмите в туристическия бизнес и потвърдиха продължаване на сътрудничеството между двете страни и в бъдеще.

✓ **Може ли финансовият сектор да стане катализатор на икономическа активност?**

Изпращаме една безпрецедентна година, с относително добри макроикономически показатели. Това заяви в ефира на [БНР](#) главният икономист на Българската банка за възстановяване и развитие Илия Лингорски. По думите му, започваме една година, заредена с повече оптимизъм и до голяма степен това е свързано с очакванията за справяне със

здравния проблем – чрез програмите за ваксинации, но този процес ще продължи през следващите месеци – ние не сме излезли все още от кризисната фаза.

По думите му, започваме една година, заредена с повече оптимизъм и до голяма степен това е свързано с очакванията за справяне със здравния проблем – чрез програмите за ваксинации, но този процес ще продължи през следващите месеци – ние не сме излезли все още от кризисната фаза.

Според него, с решаването на медицинския проблем и възстановяването на икономическата активност ще започне и възстановяването на потреблението, както и възстановяването на международната търговия, особено в рамките на европейската общност.

"Сигналите вече са позитивни, както и очакванията на финансовите пазари. Важно е да се подчертае, че българската икономика влезе в тази криза с добри публични финанси, банкова система в най-доброто си състояние от последните години. Тази криза и излизането от нея са най-обещаващи за страните именно в подобна позиция: със здрави публични финанси, без прекомерни задължения и в същото време в силна фискална позиция, с финансов сектор като българския – в добро състояние, способен да бъде катализатор на икономическа активност и инвестиционна дейност през следващите години. Ние можем да се възползваме в периода на възстановяване както от стимулите, които ще дойдат по линия на редицата европейски приоритети и програми, така и в резултат на заздравяването на веригите на стойности и снабдяване в рамките на общността... Това ни дава перспектива да гледаме оптимистично", каза още главният икономист на Българската банка за възстановяване и развитие.

"Продължават да действат редица мерки и програми на правителството, а също и програмите, които ББР администрира. През 2020 година правителството ни предостави специфичен ресурс и мандат, насочен най-вече към две програми за подкрепа на бизнеса и заетостта. Програмата за подкрепа на заетостта е насочена към физически лица – хора с трудови взаимоотношения или хора от свободните професии, чиито доходи са пострадали в резултат на невъзможност да работят. Другата програма е насочена към бизнеса. Първоначално тя беше насочена към малкия и средния бизнес – за предоставяне на ликвидност. В края на годината обхватът на програмата беше разширен. Програмите ще продължат да работят", категоричен е Илия Лингорски.

✓ 37 учени от БАН и СУ сред най-добрите в света според Станфорд

Общо 37 учени – 12 от Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и 25 от Българската академия на науките са сред първите два процента на най-добрите учени в света според класацията на Станфордския университет.

Класацията групира всички изследователи в 22 научни области и 176 подобласти и е съставена въз основа на комплексен анализ, който обхваща информация за брой цитирания, т.нар. „Н-индекс“ за оценка на научните постижения, както и други ключови критерии, съобщи от Софийския университет.

В класацията фигурират още имената на специалисти и от други висши учебни заведения в България. В съревнованието участват милиони учени от цял свят.

Българският учен, достигнал до най-висока позиция в класацията, е химикът и член-кореспондент на БАН Константин Хаджииванов, който се класира на 53-то място в раздел Физикохимия.

Най-високата постигната позиция от СУ е тази на зам.-ректора и шеф на катедрата по теоретична физика проф. дфзн Николай Витанов, който заема 228-о място от общо 62557 в раздел Обща физика.

Това е пълният списък на специалистите от СУ, заслужили мястото си в списъка на Станфорд.

От Физическия факултет:

проф. дфзн Николай Витанов – 228-о място от 62 527 в Обща физика

проф. дфзн Иван Христов – 255-о място от 99 488 в Оптиелектроника и фотоника

проф. дфзн Валентин Попов – 916-о място от 22 4856 в Приложна физика

проф. дфзн Стойчо Язаджиев – 1825-о място от 110 499 във Физика на ядрото и елементарните частици

От Факултета по химия и фармация:

проф. дхн Георги Вайсилев – 352-ро място от 32 198 във Физикохимия

проф. дхн Николай Денков – 752-ро място от 73 903 във Физикохимия

проф. дхн Димитър Цалев – 1031-во място от 87 137 в Аналитична химия

проф. дфзн Петър Кралчевски (1956-2020 г.) – 1098-о място от 73 903 във Физикохимия

проф. дмн Красимир Данов – 1899-о място от 73 903 във Физикохимия

проф. Иван Б. Иванов (1935-2018 г.) – 1607-о място от 73 903 във Физикохимия

доц. д-р Мича Каравастева – 364-то място от 27 568 в Мини и металургия

От Медицинския факултет:

проф. д-р Иво Грабчев – 1467-о място от 73 903 във Физикохимия

25-те учени от Българската академия на науките по реда на появяването им в класацията, както и мястото, което заемат в съответната област:

Красимир Атанасов – № 150 в Изкуствен интелект и обработка на изображения

Константин Хаджииванов – № 53 във Физикохимия

Вася Банкова – № 91 в Медицинска и биомолекулярна химия

Димо Кашчиев – № 740 в Химическа физика

Дечко Павлов – № 377 в Енергия

Станислав Василев – № 573 в Енергия

Андрей Милчев – № 527 във Флуиди и плазми

Донка Андреева – № 389 във Физикохимия

И. Аврамов – № 3496 в Приложна физика
Стойчо Язаджиев – № 1825 в Ядрена физика и физика на частиците
Александър Милчев – № 1274 в Енергия
Дочи Ексерова – № 2124 в Химическа физика
Виолета Великова – № 3598 в Биология на растенията и ботаника
Д. Карагьозова – № 985 в Машиностроене и транспорт
Владимир Добрев – № 1942 в Ядрена физика и физика на частиците
Ивайло И. Христов – № 833 в Биомедицинско инженерство
Александър Рачев – № 882 в Биомедицинско инженерство
Иван Гуцов – № 3598 в Приложна физика
Весела Цакова – № 1263 в Енергия
Милен Георгиев – № 732 в Биотехнологии
Красимир Панайотов – № 667 в Оптиелектроника и фотоника
Стефан Армянов – № 3054 в Енергия
Александър Караманов – № 3598 в Материали
Павел Пешев – № 3978 в Материали
Цветан Дашев – № 869 в Космонавтика и аеронавтика.

✓ Шест тенденции във фирменото обучение през 2021 г.

Ако научихме нещо през 2020 г., то това е, че на практика всичко е възможно и че, както каза японският философ Окакура Какузо, изкуството на живота е постоянно пренастройване на нашата среда. През цялата тази година видяхме как компаниите и специалистите трябваше да се адаптират бързо към промените в работната среда и към новите модели на дистанционна работа. А това изисква дълги часове обучение от страна на всички работници и необходимостта компаниите да демократизират обучението в своите екипи, пише eleconomista.es.

Преди пандемията подобряването на уменията е било приоритет за много организации, но сега вече се е превърнало в задължително изискване. Udeemy for Business, продуктът на Udeemy за обучение, насочен към работната среда, представя доклада Learning Trends in the Work Environment 2021 (Тенденции в обучението на работното място 2021). Проучването оценява развитието в обучението през 2020 г. и дава отговор на въпроса кои ще са тенденциите и уменията, които ще оформят работната среда през следващата година.

Данните от проучването показват, че има значително увеличение на процента на глобалната работна сила, която е избрала да се обучава през 2020 г. (38%) в сравнение с 2019 г. (14%). Това е разлика от над 20 процентни пункта, която се дължи главно на нарастващия брой организации, които признават за съществуването на разлика в уменията на настоящия пазар на труда, както и тяхната отговорност да се опитат да я намалят.

Изследването разкрива, че основната цел на програмите за обучение и развитие през 2020 г. в компаниите е да се намали разликата в уменията (62%), последвана от необходимостта от стимулиране на растежа на организацията (46%) и подобряване на ангажираността на служителите към компанията (44%). В този смисъл 57% от работниците твърдят, че са доволни от програмите за обучение и развитие на техните организации.

Ако се разгледат пречките, които стоят между усвояването на нови умения или актуализирането на съществуващите, основните фактори, изразени от анкетираните, са липсата на време (61%) и бюджетните ограничения (42%).

Тенденции в обучението през 2021 г.

Психично благополучие и производителност. Световната здравна организация разкри, че депресията и тревожните разстройства, които водят до загуба на производителност, струват на световната икономика трилион долара всяка година. В този смисъл благосъстоянието на работното място се превърна в ключов въпрос: търсенето на тези умения нараства непрекъснато през 2020 г. и прогнозите показват, че тази тенденция няма да спре.

Сред уменията, които са нараснали най-много през 2020 г., свързани с психическото благосъстояние, откриваме: управление на тревожността (с увеличение от 3,967% спрямо 2019 г.) и устойчивост (+ 1,296%). Докато свързани с производителността са контролът на времето (+ 990%) и мотивацията (+ 855%).

Сътрудничество. С пандемията комуникационните процеси между служителите бяха сериозно нарушени. Работата откъщи изисква добър лидер, който знае как да ръководи, както и допълнителни усилия за поддържане на контакт и развитие на екипния дух. През 2020 г. голямото търсене на комуникационни и лидерски умения показва интереса на служителите на всички йерархични нива към обучение в тези области за подобряване на работата в екип.

Сред уменията, които са нараснали най-много през 2020 г., свързани с комуникацията, са: способността за слушане (+ 1,650%) и бизнес комуникацията (+ 1,585%). Докато тези, свързани с лидерството, са: разнообразие и приобщаване (+ 1,259%) и капацитет за вземане на решения (+ 1,240%).

Работа с данни. Науката за данните вече не е само за учените. Всяка дисциплина има свой собствен тип данни и все повече служители се учат да използват потенциала ѝ. Това от своя страна улеснява вземането на решения.

Лидерите в класацията на уменията, нараснали най-много през 2020 г., са свързани с анализа на данни: Salesforce (+ 664%) и SAP (+428). Докато при уменията, свързани със софтуера за визуализация на данни, срещаме Google Sheets (+ 858%).

Автоматизация на науката за данните. Масштабният напредък в автоматизацията и изкуствения интелект позволи създаването на нови инструменти за анализ на данни, които автоматизират голям брой повтарящи се задачи. Това дава

възможност да се анализират невъобразими количества данни за секунди и позволява на учените да ускорят процесите и да отделят повече време за разработване на стратегии и решения.

Сред уменията, които са нараснали най-много през 2020 г., свързани с автоматизираното обучение, са: PyTorch (+ 542%) и Tensorflow (+ 458%). Въпреки че сред свързаните с автоматизация на данните умения, се открояват съхранението на данни (+ 1,488%) и моделирането на данни (+ 466%).

Хибридни роли. Разширяването на полето на експертиза дава възможност на различните служители на компанията да разберат по-добре процеса на създаване на продукт или софтуер. Този преглед подобрява вземането на решения и знанията им. Така гъвкавото управление на проекти и хибридните роли постепенно се превръщат в норма, като все повече служители диверсифицират областта на експертизата, свързана с тяхната роля.

Сред уменията на DevOPs, които са нараснали най-много през 2020 г., са: JMeter (+ 2,590%) и Docker Certified Associate (+ 1,308%). Докато тези, свързани с изчислителните облаци, са при Microsoft AZ-900 (+ 2,417%) и Google Cloud (+ 1,381%).

Кибер защита. С широкото възприемане на дистанционната работа, защитата на данните се превърна в основен проблем за IT отделите. Тъй като служителите вече не са в сигурната мрежа на организацията си и мнозина дори са започнали да работят със собствени екипи, е трябвало да се справят с увеличаването на кибератаките.

Киберсигурността се превърна в приоритетен въпрос за много компании, които се опитват не само да избегнат финансови, информационни и информационни загуби, но и загубата на репутацията си. Въпреки че компаниите работят по нея, днес 44% от организациите все още не предоставят на служителите си обучение по киберсигурност.

Сред уменията, свързани с киберсигурността, в които служителите са били обучени най-много през 2020 г., са етичното хакерство (+ 418%) и DevOPs (+ 397%).

✓ Новите ограничителни мерки вкараха европейските борси в червена територия

След като бяха обявени нови ограничителни мерки срещу коронавируса, европейските акции се понижиха на търговията вчера. Индексите стартираха на зелена територия, но много от тях приключиха деня на минус или поне със значително понижение, което започна към 16 ч. местно време. Такъв беше случаят с германският DAX, както и с френския CAC 40 и с Eurostoxx 600. Най-много се усети понижаването в сектори, смятани за сигурни, като здравеопазване, хранителни стоки и комунални услуги, предаде Ройтерс.

Вчера германският показател DAX отстъпи с 0,18%. Френският индекс CAC 40 се понижи с 0,12%.

Британският FTSE 100 стартира на плюс – като към обяд има покачване от 0,2%, а паневропейският Eurostoxx 600 се повиши с 0,1%. В голяма степен ръстът се дължеше на повишението на някои петролни компании поради рекордната стойност на черното злато.

Също така британската компания за дрехи Next обяви, че е имала по-добри от очакваните коледни продажби, което доведе до ръст от 7% на акциите ѝ. Увеличение имаха и книжата на Marks and Spencer, Morrisons, Tesco.

Германската компания за полупроводници и чипове Dialog Semiconductor пък поскъпна с 4%, след като обяви много добри данни за приходите си през четвъртото тримесечие поради голямото търсене на 5G смартфони.

[Cross.bg](#)

✓ Емил Димитров: Имаме вода, но не я управляваме добре

Министър Емил Димитров обвини Варна в 11-месечно бездействие, след като операторът бил предупреден още миналия февруари, че ако не предприеме мерки за алтернативно водозахранване, яз. Камчия ще може да им осигурява вода само до май 2021 година.

"11 месеца в графика пише, че предстоят ограничения във връзка с това, че за Бургас няма да има вода. Никой от Бургас не е дошъл тук, никой от Варна не е дошъл тук", каза министърът.

В графика за този януари той е написал, че от миналия февруари предупрежденията са вече 11. Водата е паднала и сега, когато трябва да се наложат ограничения, те искат още една година.

Той припомни, още през януари е казано, че Варна трябва да предприеме действия за алтернативно захранване като има две възможности - яз. Цонево и яз. Девня. Министърът обясни, че е събрал представители от двата морски града, по указание на премиера, на 1 декември в Бургас. Варненци са казали, че са солидарни и са си похарчили водата за 10 дни.

"Създадох криза, едва ли не за Нова година да няма вода и ние от водата за Бургас дадохме още 1 милион на Варна", обясни Димитров.

Бургас искат да усвоят 640 милиона за воден цикъл, а до момента за 60 дни не могат да направят 6 км тръби, каза министърът. По негово мнение на 20 февруари, като няма водопровод, ще е късно.

"Ако ние не направим водопровода до 20-и, аз не искам да съм на мястото на Бургас на избори. Аз им казах - ще стане това като с Перник. Ние имаме вода, но не я управляваме добре", смята министърът.

✓ Отбелязваме 173 години от рождението на Христо Ботев

Днес се навършват 173 години от рождението на Христо Ботев. Пред паметника на големия български поет и революционер в родния му град Калोфер ще бъде положен гирлянд на славата.

Тържествената церемония ще започне с военен ритуал от двора на Националния музей "Христо Ботев". Директорът на музея Ася Николова подчерта, че по традиция ще има поклонение и пред паметника на майката на великия българин Ивана Ботева. Ще прозвучи отново първото Ботево стихотворение, посветено именно на нея - "Майце си":

"Всички, които ще присъстват на това честване, ще почетат с мълчание и с поднасяне на цветя тази годишнина, въпреки условията, в които се намира обществото ни. Дори и тези, които не могат да присъстват, могат в този момента да си

припомнят гениалните му думи, неговите стихове. Най-важното е да пазим спомена, спомена за тези, които отдадоха "сили и младост", както самият той пише, за да я име днес България, свободна, независима."

От началото на седмицата Националният музей "Христо Ботев", където се съхраняват единствените запазени лични вещи на поета-революционер, е отворен за посетители като се спазват противоепидемичните изисквания, допълни Ася Николова. Така ще е и през днешния ден.

✓ **Пробив на българските лекари: Хранителна добавка срещу COVID-19**

Пробив на българските лекари в профилактиката и подпомагане на лечението на COVID-19. Ръководител на екипа е проф. д-р Добрин Свиначков, началник на Клинична лаборатория и клинична фармакология в Александровска болница.

Още в началото на пандемията и навлизането ѝ в нашата страна българските учени се запознаваха с всичко, което излизаше в огромни количества в медицинската литература. Много бързо на основата на един от най-добре балансираните протоколи в САЩ, под ръководството на Пол Марик, вдъхновени от това, което той представи като виждане, разработихме един продукт, който да послужи като мост за профилактика и подпомагане на лечението на тази нова болест, обясни д-р Свиначков.

Става въпрос за хранителна добавка. Свиначков подчерта, че продуктът е създаден по задание и под ръководството на Министерството на здравеопазването. Учените, които са участвали в тази разработка, са още академик Богдан Петрунов, проф. Георги Момаков и проф. Рахамин Шекерджийски. Тази хранителна добавка съдържа витамин С, витамин D, кверцетин и цинк в една таблетка за смучене.

Втората съставка на този продукт, отделно от тази таблетка за смучене, е мелатонин, който има изключително мощни антиоксидантни свойства и се използва много интензивно във всички протоколи за лечение на новата болест. Към това беше прибавена идеята на академик Петрунов да се съчетае с още един продукт, който представлява изключително добра комбинация на микроелементи, поливитаминови и четвърт перорална ваксина за предпазване от наслагването на бактериални инфекции, обясни д-р Свиначков. По думите му вече има достатъчно натрупани доказателства от медицинска гледна точка, че тези съставки безусловно са полезни и важни като профилактика и като компоненти в лечението на болестта.

✓ **Световната банка: Глобалната икономика ще нарасне с 4% през 2021 г., българската - с 3,3%**

Очаква се глобалната икономика да нарасне с 4 процента през 2021 година след прогнозирано свиване от 4,3 процента през 2020 година. Това обяви Световната банка, която обаче предупреди, че нарастване на коронавирусните инфекции и евентуално забавяне в разпространението на ваксините биха могли да ограничат възстановяването до темп от едва 1,6 процента тази година, предаде Ройтерс.

В юнския си доклад институцията залагаше на глобален икономически спад от 5,2 процента за 2020-а.

Новата полугодишна прогноза на Световната банка сочи малко по-слаб срив на активността, предизвикан от пандемията от Ковид-19, в сравнение с предишната оценка, но и по-голям натиск върху възстановяването, което все още е подложено на значителни рискове в низходяща посока.

При успешно овладяване на пандемията и по-бърз ваксинационен процес глобалният растеж би могъл да се ускори до близо 5 процента тази година, се отбелязва в доклада Глобални икономически перспективи.

Институцията очаква икономиката на Китай да нарасне със 7,9 процента през 2021-а след 2-процентов темп на растеж за миналата година.

Без Китай, нововъзникващите и развиващите се икономики ще отчетат съвкупен растеж от 3,4 процента за тази година след свиване от 5 процента за 2020 година, се допълва в януарската прогноза.

Новата вълна от инфекции спря съживяването на развитите икономики, започнало през третото тримесечие, и сега се очаква техният общ брутен вътрешен продукт (БВП) да се увеличи с 3,3 процента през 2021 година, а не с 3,9 процента, както първоначално се предвиждаше, отбелязва СБ.

Банката прогнозира за САЩ икономически растеж от 3,5 процента за тази година след 3,6-процентно свиване за миналата.

БВП на еврозоната ще нарасне с 3,6 процента след прогнозен спад от 7,4 процента за 2020 година.

Икономиката на Япония, която се сви с 5,3 процента през току-що приключилата година, вероятно ще отчете растеж от 2,5 процента през 2021-а.

За българската икономика Световната банка е понижила прогнозата си за растежа за тази година до 3,3 процента спрямо 4,3 процента в юнския доклад. През 2022 година институцията очаква растежът ни да се ускори до 3,7 процента.

За отминалата година прогнозната оценка за България е икономически спад от 5,1% в сравнение с първоначално прогнозираното свиване от 6,2 процента.

✓ **Русия ще вдигне петролния добив**

Страните от ОПЕК+ се споразумяха вчера по параметрите на съкращаването на добива на петрол през февруари и март, съобщиха двама източници от ОПЕК, цитирани от ТАСС.

Свиването ще бъде до 7,125 милиона барела дневно, сега то е 7,2 млн. барела дневно.

В същото време Русия и Казахстан ще могат през февруари и март да увеличат производството в съотношение 65 000 и 10 000 барела дневно. Това нарастване ще бъде неутрализирано чрез пропорционално и доброволно свиване на добива на Саудитска Арабия, уточниха източниците на ТАСС.

Групата ОПЕК+ започна заседание чрез видеоконферентна връзка на 4 януари следобед. Ден по-рано генералният секретар на ОПЕК Мохамед Баркиндо предупреди експертите на ОПЕК+ за низходящи рискове, очертаващи се на петролния пазар.

Повечето страни от групата се противопоставиха на плана за увеличаване на добива на петрол от февруари, тъй като меката зима и продължаващите ограничителни мерки срещу коронавируса задушават търсенето. Това посочиха четирима източници, цитирани от Ройтерс.

Саудитският министър на енергетиката принц Абдулазиз бин Салман посочи, че ОПЕК+ трябва да прояви повишено внимание и предпазливост въпреки цялостния оптимизъм на пазара, тъй като търсенето на горива остава нестабилно, а новият щам на коронавируса е непредсказуем.

Няколко часа преди онлайн срещата си министрите на страните от ОПЕК+ все още имаха разногласия по количествата на добива през февруари, а техническият комитет ден по-рано не даде препоръка.

На 3 декември миналата година членовете на ОПЕК+ се споразумяха да не увеличават добива с 2 милиона барела дневно от януари, а да го направят постепенно, с не повече от 500 000 барела дневно за месец за месец. Освен това те трябва да одобряват всяко следващо увеличение поотделно. Затова министрите от ОПЕК+ ще се събират веднъж месечно през идните месеци, докато обикновено го правят два пъти годишно, припомня ТАСС.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Денят започва“

- Има ли спасителен план водоснабдяването по Българското Черноморие - гост екоминистърът Емил Димитров;
- Отбрана и модернизация на армията. Приоритети и ресурси - ген. Константин Попов;
- За имунизационния план, ваксините и новите щамове на коронавируса - вирусологът проф. Радостина Александрова;
- На живо от Калофер: при какви мерки ще се проведе традиционният богоявленски ритуал във водите на река Тунджа;

Нова телевизия, „Здравей България“

- На инат въпреки забраните? На Йордановден - ще го има ли мъжкото хоро в ледените води на Тунджа?;
- Трябва ли да гласуват по различен начин ваксинирани и неваксинирани? И ще могат ли карантинирани да излязат до урните? След консултациите с президента - гостуват д-р Александър Симидчиев и анализаторите Стойчо Стойчев и Кольо Колев;
- Престъпна небрежност или опит за борба със заразата? Как UV лампа за дезинфекция изгори деца в клас?;
- Цели квартали на Черноморието - на пазара. Чужденците продават, българите купуват.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - COVID-19 превъзпита българите! Плащат ударно данъци;
- в. Монитор - Бургас с ново околоръстно, Варна с градска железница;
- в. Монитор - Българите опасани с над 120 000 законни пушкала;
- в. Телеграф - Пандемията сви тройно пътуванията за празниците;
- в. Труд - Хапче срещу COVID-19 патентована български;

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Радев пита лекари кога да са изборите;
- в. 24 часа - Втората вълна май затихва - само 13% позитивни тестове;
- в. 24 часа - Бюрото на БСП поиска изключване на Гергов от партията;
- в. 24 часа - България е трета в ЕС по пренаселени жилища, 11% живеят нашироко;
- в. Монитор - 37% от парите за пандемията отишли в болниците в София;
- в. Труд - Парите за втора пенсия с доходност от 1,4%;

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Фредерике Плацдаш, германска етнологка, която живее в родопско село: Българите са патриоти по празненствата - развяват националния флаг, а после мрънкат срещу държавата;
- в. Монитор - Диян Стаматов, председател на Съюза на работодателите в системата на народната просвета и директор на 119-о СУ: Големите ученици да се върнат в клас след първата вълна ваксинирани учители;
- в. Телеграф - Тивериополски епископ Тихон: Ще хвърлям кръста на богоявление в Александровска болница;
- в. Труд - Доц. д-р Мариана Тиен, китаист в БАН, пред "Труд": През 2020-а Китай победи не само вируса, но и бедността;

Водещи анализи

- в. 24 часа - "Искам да съм негър, негър в Алабама";
- в. Монитор - Без финтифлюшки за оръжията;
- в. Телеграф - Доволният турист идва втори път;
- в. Труд - 2020 година и свършекът на света;
- в. Труд - Монетарната политика на ЕЦБ и българският кредитен пазар.

✓ Предстоящи събития в страната на 06 януари

София

- От 11.00 часа пред Паметника на Незнайния воин президентът Румен Радев ще участва в празничен водосвет на бойните знамена и знамената светини на Българската армия.
- От 10.00 часа чрез видеоконферентна връзка ще се проведе заседание на Министерски съвет.

Асеновград

- От 9.00 часа до пешеходния мост на река Чая ще бъде отслужен Велик богоявленски водосвет, след който ще се проведе ритуал по хвърляне и спасяване на кръста от водите на реката.
- От 9.30 часа пред НЧ „Родолюбие“ ще се проведе тържествено освещаване на бойните знамена на Четвърти артилерийски полк.

Бургас

- От 12.00 часа в началото на Моста към брега и до крайбрежната алея ще бъде хвърлен Богоявленският кръст.

Варна

- От 11.00 часа в Пункта за базиране ще се състои военен ритуал за Водосвет и благославяне на Военноморските сили и техните бойни знамена.
- От 11.45 часа пред паметника на Христо Ботев ще се състои ритуал по полагане на венци и цветя по случай 173 години от рождението на революционера.
- От 12.00 часа на Първа буна ще се проведе църковният ритуал „Велик Богоявленски водосвет“ и хвърляне на кръста в морето.

Видин

- От 11.00 часа в залата на Общинския съвет кметът на Видин д-р Цветан Ценков ще даде пресконференция.

Гоце Делчев

- От 9.00 часа в катедралния храм „Св. св. Кирил и Методий“ Неврокопският митрополит Серафим ще оглави Архиерейска света Литургия и Велик водосвет.

Калофер

- От 15.00 часа държавният глава Румен Радев ще посети мемориалния комплекс „Христо Ботев“, паметника на Ботьо Петков, както и Национален музей „Христо Ботев“ по случай отбелязването на 1Ботев“ по случай отбелязването на 173-ата годишнина от рождението на Христо Ботев.

Пазарджик

- От 10.15 часа от катедрален храм „Успение Богородично“ ще потегли литийно шествие до река Марица. От 10.30 часа на брега на реката ще бъде отслужен Велик Богоявленски водосвет. В 10.45 Богоявленският кръст ще бъде хвърлен във водите на Марица.

Пловдив

- От 12.30 часа на река Марица срещу Водната палата Пловдивският митрополит Николай ще отслужи Великия Богоявленски водосвет.

Разград

- От 11.00 часа в Градския парк ще се състои ритуал по поднасяне на венци и цветя пред паметника на Христо Ботев по повод 173-тата годишнина от рождението на революционера.

Сливен

- От 11.00 часа на новия мост на река Новоселска с Велик богоявленски водосвет ще бъде отбелязан празникът Богоявление.

Смолян

- От 10.30 часа пред катедрален храм „Св. Висарион Смоленски“ Негово Високопреподобие архимандрит Висарион ще отслужи Богоявленския водосвет и ще освети бойните знамена на 101-и Алпийски полк.

Смолян/с. Момчиловци

- От 10.30 часа младежите ще скачат в Большенската река, за да извадят кръста, хвърлен от енорийския свещеник Николай Рангелов.

Созопол

- От 8.00 часа в храм „Св. Георги Победоносец“ ще бъде отслужена Литургия. От 10.30 часа в храм „Св. Георги Победоносец“ ще бъде отслужен Велик водосвет.

Стара Загора

- От 9.30 часа в катедралния храм „Св. Николай“ ще бъдат отслужени Утренята и св. Златоустова литургия.
- От 11.00 часа при паметника на Христо Ботев в парк „М.М.Кусев“ ще бъдат положени венци и цветя по случай 173 години от рождението на поета революционер.
- От 12.00 часа в комплекс „Езерото“ в парк „Йордан Капсамунов“ Старозагорският митрополит Киприан ще извърши водосвет на бойните знамена на формированията от гарнизон Стара Загора. Очаква се около 12.30 часа да се извърши ритуал по хвърляне на Богоявленския кръст.

Ямбол

- От 8.00 часа в храм „Св. Николай Чудотворец“ ще се състои празнична св. Литургия.
- От 10.00 часа в Авиобаза „Безмер“ ще се състои Тържествен водосвет за успехите на Българската армия и нейните бойни знамена.
- От 11.30 часа до градинския мост на Минералната баня ще се състои ритуал за хвърляне и изваждане на Светия кръст от водите на река Тунджа.

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2020 г. до днес може да намерите на адрес: <http://bica-bg.org/?p=5966> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив на изданията от 2011 г. до 2019 г.